

[Euràsia: 30 anys d'insubordinació literària als mandarins, 1974-2003](#)

24. Poemes mínims (I)

Durant tres anys i tres mesos, en paral·lel a les lectures programades, havia treballat obsessivament en els *Poemes mínims*. La primera versió resultant constà de 82, fruit de desestimar-ne 81 més (d'un total de 163). A aquest nucli inicial, n'hauria d'afegir 17 la primavera de 1993, i encara un altre la de 1994, fins a sumar els 100 amb què el poemari fou editat el 1995 per Germania, resultat final de nou anys de treball (intermitent). Havia pres per divisa, segons queda recollit en una de les notes finals del llibre, "suggerir el màxim dient el mínim". Durant les 7 hores diàries de lectura (1985-1988), incorporava les paraules que m'atreïen en llistes que després repassava insistentment. Quan, per atzaroses associacions lèxiques, intuïa un poema, en feia una primera versió en un petit paper quadrat (de tac de notes) que enganxava amb un clip a un dels fulls d'una llibreta d'anelles. En aquell mateix clip anava sobreposant les successives versions del poema, de manera que a sota quedaven estratificades cronològicament les anteriors. Amb 30 poemes deixava, si fa no fa, completament atapeït de papers el gruix d'una llibreta, i, per seguir, n'encetava una altra. El conjunt sencer seguia permanentment en procés, obert a noves versions, que sovintejaven més, com és lògic, als darrers poemes, encara poc sedimentats. Al final de la darrera llibreta anotava reflexions bastant espontànies sobre la pròpia labor. Els 82 poemes resultants (d'un total de 163) i una tria de 18 notes confeïren la primera versió del llibre, fruit, per tant, de 6 carpetes de treball.

25. Poemes mínims (II)

Aquest llibre m'ha canviat. Elaborant-lo, s'alterà sensiblement la meua percepció/concepció del món. Sempre m'ha passat, en llegir poesia, que només me n'agraden (del tot) certes estrofes o fragments, per a mi més valuosos que els textos sencers on els trobo inserits. Em vaig proposar de fer un poemari pur, compost exclusivament de meravelles mínimes. Havia avorrit fins a la nàusea, d'altra banda, la poesia de la (in)experiència, escrita en primera persona (parlant de la primera persona). I estava fascinat pel haikú japonès clàssic, que havia descobert el 1983 en aparèixer *Haiku de las cuatro estaciones*, de Matsuo Bashô, a cura de Francisco F. Villalba (Miraguano), lectura succeïda per *Jaikús immortals*, a cura de Antonio Cabezas García (Hiperión, 1983) i nombroses antologies col·lectives (o, en alguns casos, individuals) d'aquest gènere. També vaig apreciar molt els haikús catalans de *El soldat rosa*, de Francesc Prat (Eliseu Climent, 1983). Però el meu propòsit no era fer haikús catalans, sinó obrir-me una via pròpia de condensació textual empeltada dins la tradició europea. Em fascinava, per posar un precedent emblemàtic, *L'allegria*, de G. Ungaretti (Ed. del Mall, 1985). Tot un repte poètic esbossat a les notes finals del llibre, procedents dels quaderns de treball.

26. La lluita amb l'àngel

La lluita de Jacob amb l'“home misteriós” (*Gènesi* 32: 25-32) com a paràbola de la lluita del poeta amb la poesia. El primer guanya el poema a la segona i aquesta, en no poder vèncer-lo, el lletrafereix, cosa que farà que torni delerós a lluitar-hi. (Nota 18 de *Poemes mínims*.)

27. Poemes mínims (III)

Després vingué de nou el temut tràngol de buscar editor. Havent publicat només els 7 poemes d'*Obagues*, seguia sent, tècnicament, un autor inèdit. I el llibre, com vaig comprovar aviat, era massa singular per obtenir la majoria de vots del jurat d'un premi. Va concórrer als següents: Carles Riba (1988), Ausiàs Marc (1989), Ciutat de Palma (1990), Decàlia (1991), Vicent Andrés Estellés (1991), on va ser finalista, Ciutat d'Elx (1992) i Jocs Florals de Barcelona (1994), premis tots que comportaven una edició ben distribuïda. No m'he dedicat a establir comparacions amb les obres guardonades, la major part de les quals desconec, però, quan me n'ha caigut a les mans alguna per atzar, m'he quedat ben tranquil. Amb tot, els premis no impedièn les temptatives editorials: La Magrana, Empúries, Edicions 62, Quaderns Crema, Virgili & Pagès, Bromera, Curial, Gregal... sense oblidar dues proves fallides a Madrid (en català): Hiperión i Miraguano. Gregal desaparegué, però Marc Granell, que hi havia dirigit la col·lecció de poesia, em contestà des d'Alfons el Magnànim, durant els primers mesos de 1990, dient-me que hi estava endegant una nova col·lecció on miraria de programar el meu llibre per a l'any següent. Un editor! L'any següent, tot es complicà, i l'altre, també... Incapaç d'esperar passiu, buscava infructuosament una alternativa. L'alternativa me la donà el mateix Marc Granell: la col·lecció *Poesia* que Germania (Alzira) inicià el 1993, dirigida també per ell. Però jo, veient que era una aventura editorial per consolidar, vaig preferir col·locar-hi un llibre del qual no he parlat encara: *Fosca endins*, que hi sortí amb el núm. 2, i reservar els *mínims* per al prestigiós segell Alfons el Magnànim. Granell s'hi avingué. Passà el 93, el 94... El Magnànim seguia en *impasse* i Germania, una mica consolidada, creà una segona col·lecció, acuradíssima: *Enquadres de poesia*. Antoni Martínez, l'editor, i Marc Granell m'oferiren de presidir-la amb el núm. 1. El 18 de maig del 1995 Miquel Àngel Riera presentava *Poemes mínims* a València.

